

QUÈ VOL DIR “DEFINIR UN DOCUMENT”?

- ⇒ qui és l'autor o autors, té títol, quina és la seva datació, nacionalitat ...?
- ⇒ quina mena de document és? (text, taula de dades, fotografia, gràfic, mapa ...)
- ⇒ quin tipus de font històrica és? (primària o secundària, només en els textos)
- ⇒ quin tipus de text és? (naturalesa del text)
- ⇒ quina és la seva intencionalitat o objectiu?
- ⇒ què ens mostra / explica ...?
- ⇒ altres (segons el tipus de document)

→ Títol (real o “donat”), autor, data, ubicació, idioma original ...

Exemples:

- ▶ És un fragment d'una obra escrita el 1886 per Valentí Almirall, amb el títol d'*España tal como es*, escrita en castellà i publicada a ...
- ▶ Es tracta d'alguns capítols de la Constitució Espanyola de 1876, promulgada per les Corts a inicis de l'època de la Restauració, sota el govern d'Antonio Cánovas del Castillo.
- ▶ Estem davant d'una taula que mostra l'evolució en la producció de carbó a Espanya en el període que va entre 1850 i 1900, elaborada per la historiadora Lola Mento i publicada el 1984.

→ Tipus de font (com a document històric)

- ▶ És una font **primària** o **secundària**?
- ▶ És una font **historiogràfica**?

→ Tipus de text (naturalesa del text)

Exemples:

- ▶ És un text de tipus **jurídic, legal o polític**, concretament diversos articles d'una Constitució, un Decret, un discurs polític, un fulletó de propaganda política, un manifest, una proclama ...
- ▶ És un text **periodístic**, extret d'un article publicat a la premsa de l'època o posterior (un article d'opinió, un editorial ...)
- ▶ És una **carta**, unes **memòries**, un **diari** o les notes personals d'un personatge rellevant ... (documentació d'origen privat).
- ▶ És un text **literari**, concretament un fragment de la novel·la **Victus**, escrita per Albert Sánchez Piñol i publicada per primer cop l'any 2013. (novel·la, obra de teatre, llibres de memòries, poesia ...)
- ▶ És un text **assagístic** (un assaig), com un fragment d'un llibre d'història recent sobre les guerres napoleòniques per part d'un equip d'historiadors de la UAB, un reportatge en una revista d'Història o publicat en un bloc al web ...
- ▶ I també podem dir si és un text **expositiu, argumentatiu, narratiu, descriptiu, instructiu** ...

→ Intencionalitat o objectiu del document

Què pretén el document (què pretenia l'autor o autors amb la seva elaboració o publicació: **reflexionar, mostrar, incitar, criticar, defensar, denunciar, legislar, explicar, sentenciar** ...)

→ **Què ens mostra el document?**

Breu sinopsi del contingut del document, però com un simple enunciat, sense entrar en detalls ni trepitjant qüestions posteriors en les que haurem de desenvolupar, probablement, el contingut del document ...

→ **Altres qüestions que es poden afegir ...**

Segons el tipus de document (és inèdit, fou el primer en ..., era clandestí, està contraposat a un altre ...)

FONTS PRIMÀRIES	FONTS SECUNDÀRIES
<p>Una font primària és aquella font de primera mà que ha estat generada en el mateix moment i lloc del fet o dels fets dels que estem fent recerca.</p> <p>És a dir, és una font directa que no ha estat interpretada per cap altra persona durant la posterioritat.</p> <p>No importa que se'ns presenti traduïda, retallada o sintetitzada (sempre es refereix a la font primària)</p>	<p>Una font secundària és aquella que ha reelaborat la informació a partir de fonts primàries i que, en la majoria dels casos, es genera amb posterioritat als fets que es volen estudiar.</p> <p>És de caràcter indirecte i ha estat transmesa per intermediaris que prèviament han analitzat, descrit i interpretat les fonts primàries.</p> <p>Totes les fonts historiogràfiques són sempre de tipus secundari.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • El primer paràgraf de cada definició ha estat extreta d'un document de suport de l'Arxiu Nacional de Catalunya	